

RUGMARK ZNAK: ZNAK, DA PREPROGA NI BILA IZDELANA Z IZKORIŠČANJEM OTROK.

Ga ni boljšega, kot priti domov po napornem delovnem dnevu, lično pospraviti čevlje in se bosih nog sprehoditi po mehki preprogi v svojem domovanju. Ja, pravi užitek za bosopete. Če ima preproga znak, da ni produkt otroških rok, seveda. Drugače bi vse ponosne lastnike orientalskih preprog moralo žgati v podplate.

OTROCI = DELOVNA SILA

Veliko otrok je namreč izkoriščanih, zasužnjenih. Na primer v Indiji, deželi budizma, templjev, svetih krav, kast in revščine (in podgan, ampak to je že druga zgodba). V Biharju, najrevnejši državi Indije, kar polovica prebivalcev živi pod pragom revščine. Zaradi tega in pa zato, ker so okoliščine enkratne za razplod korupcije, to območje predstavlja odličen vir za preprodajo otrok, ki končajo v rudnikih, raznih industrijah in tkalnicah preprog. Kjerkoli pač, kjer so potrebne male ročice ali velika delovna sila. Delajo po 12 ur dnevno, delovne razmere seveda niso ravno po standardih, plačilo je okrog 4 evre na preprogo ali pa samo 2 obroka hrane, odvisno od mehkosti delodajalca, ki si ga ti otroci ne izberejo sami. Velikokrat jih namreč za majhen denar proda kar lastna družina. Zanimivo pa je, da izdelujejo preproge, katerih cene se na svetovnem trgu gibljejo okrog 6.000 evrov. Takšnih otrok je okrog 150.000.

PREPROGE Z ZNAKOM

Da bi jih bilo znatno manj, tekem časa pa nobenega več, je Kailash Satyarthi ustanovil RugMark, neprofitno organizacijo, ki se osredotoča na preprečevanje izkoriščanja otrok, rešuje jih iz rok tkalske industrije in jim

CHANGEMAKERS:

IMA TUDI TVOJA PREPROGA OTROŠKI OBRAZ?

nudi možnost izobrazbe in vrnitve k družinam. Znak spodbuja potrošnike k nakupu izdelkov, ki niso plod otroških ročic, in s tem prisili proizvajalce, da tak način izdelave opuščajo. Seveda se ta tudi ustrezno preverja. Poleg tega znak zagotavlja tudi, da gre delež cene izdelka za rehabilitacijo in izobraževanje rešenih tkalcev. Po podatkih s strani www.rugmark.org so v letu 2004 v Severni Ameriki prodali več kot 10.000 takšnih preprog, to pa v primerjavi z letom poprej pomeni 20 % porast prodaje.

KAILASH SATYARTHI - CHANGEMAKER

Je indijski gospod, ki je pri 26 letih opustil kariero električnega inženirja, ker je dobil precej drzno idejo. Odločil se je, da bo delal racije. Take v zastraženih tovarnah, ki imajo zasužnjene otroke, včasih cele družine. Potem ko je skozi leta pomagal na tisoče otrokom (pomaga namreč že od leta 1981), je ustanovil globalno gibanje proti izkoriščanju otrok, ki vključuje veliko socialnih organizacij in je razširjeno v 140 državah.

Kako torej rešuje razmere? Po racijah, del katerih je gibanje za rešitev otroštva (BachPan Bachao Andolan), otrokom nudi zatočišče za rehabilitacijo in izobrazbo v centrih Ashram in jim s tem omogoči kolikor se le da spodobno prihodnost. Tam otroke opismenijo, jim vrnejo samospoštovanje in samozavest ter jih usposobijo za različne poklice. Tudi po vrnitvi domov spremljajo njihovo življenjsko pot.

Ker pa rehabilitacijski centri lahko oskrbijo omejeno število otrok, se je Kailash lotil posameznih vasi in jih vključil v program Bal

Mitra Gram. Vas je vključena v program, če opusti zasužnjevanje otrok. V državi takih dimenzij, kot je Indija, pa je seveda vasi ogromno in vključevanje večine v program bi bil zelo dolgotrajen projekt. Poleg tega otroke, rešene iz tovarn, hitro nadomestijo drugi. Zato je Kailash Satyarthi ustanovil RugMark, ki je zaščitni znak zgolj za preproge, podobno pa namerava narediti še za druge proizvode, ki jih izdelujejo otroci, na primer nogometne žoge, pirotehniko, opeke ...

NAGRADE ZA ŽIVLJENJE

Satyarthi je dobitnik večih priznanj in nagrad. Nekatere od teh so The Aachener International Peace Award (1994, Nemčija), The Trumpeter Award (1995, ZDA), Robert F. Kennedy Human Rights Award (1995, ZDA), De Gouden Wimpel Award (1998, Nizozemska), La Hospitalet Award (1999, Španija) in Raoul Wallenberg Human Rights Award (2002, ZDA). Največja nagrada zanj pa je gotovo, ko prebere izjavo otroka, ki je bil rešen po njegovi zaslugi in gre približno takole: "Zaradi RugMarka imam zdaj v rokah namesto orodja pero, imam pa tudi novo zaupanje v življenje." (Naravan Tiwari) Kailash Satyarthi je bil leta 1993 izvoljen v organizacijo Ashoka in je še eden od njih, je changemaker.

- ★ www.kailashsatyarthi.net
- ★ www.ashoka.org/node/2841
- ★ www.pbs.org/oph/newheroes/meet/satyarthi.html
- ★ www.globalgiving.com/cb/newheroes/pr/1100/proj1058a.html
- ★ www.rugmark.org

